

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 338/2026-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/11/2024 z 13. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 6 ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru, čl. 6 ods. 2 dohovoru v spojení s čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 7 dohovoru v spojení s čl. 49 ods. 1 charty a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť toto rozhodnutie a vec vrátiť na ďalšie konanie, ako aj uložiť povinnosť nahradiť trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 3Tk/2/2021 z 18. januára 2023 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania alebo obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), f) a i) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto rozsudku. Za to bol sťažovateľovi uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia, trest prepadnutia majetku a ochranný dohľad v trvaní 2 rokov. Krajský súd v Nitre na odvolanie sťažovateľa a prokurátora rozsudkom sp. zn. 2To/32/2023 z 26. júna 2023 podľa § 321 ods. 1

písm. b) a d) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu a s poukazom na § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám uznal sťažovateľa vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania alebo obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), f) a i) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto rozsudku. Za to krajský súd uložil sťažovateľovi nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, trest prepadnutia majetku a ochranný dohľad v trvaní 2 rokov.

3. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu založené na dovolacích dôvodoch podľa § 371 ods. 1 písm. b), c), e), g), h) a i) Trestného poriadku najvyšší súd napadnutým uznesením podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Súdny porušili čl. 6 ods. 1 v spojení s ods. 3 písm. d) dohovoru tým, že neumožnili sťažovateľovi výsluch ním navrhovaných svedkov, preto ich rozhodnutia nemožno považovať za postačujúce a legitímne. Sťažovateľ bližšie odôvodňuje nesplnenie kritérií na posúdenie, či nevykonanie výsluchu svedka je zlučiteľné s týmito článkami dohovoru, podľa rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Murtazaliyeva proti Rusku z 18. 12. 2018, č. 36658/05.

5. Pri kritériu odôvodnenosti a relevantnosti návrhov na vypočutie svedkov sťažovateľ označuje za výpovede kľúčových svedkov [REDAKOVANÉ], ktorí sa mohli vyjadriť k účasti sťažovateľa na skutku (či sa s nimi stýkal v Mexiku), k tomu, či sťažovateľ je osobou označenou ako „[REDAKOVANÉ]“ v šifrovanej komunikácii a či bol zapojený do nelegálneho dovozu drog a plnil úlohy v rámci organizovanej skupiny. Svedkovia [REDAKOVANÉ] mali mať vrcholné postavenie v organizovanej skupine a mali mať vedomosť o tom, že skutok spáchali so sťažovateľom. Svedok [REDAKOVANÉ] mal schvaľovať finančné odmeňovanie [REDAKOVANÉ] (z týchto financií mal byť odmeňovaný aj sťažovateľ), mal byť zodpovedný za rozpočet dovozu drog a mal komunikovať s [REDAKOVANÉ] v Encrochate. Svedkyňa [REDAKOVANÉ] mala mať vedomosť o účasti sťažovateľa na stíhanom skutku, podľa dokazovania sa zúčastňovala rokovaní so svojím nebohým manželom. Svedok [REDAKOVANÉ], ktorý mal cestovať do Grécka s [REDAKOVANÉ] na účely pašovania drog bez toho, aby mal vedomosť o zapojení do drogovej činnosti, sa môže vyjadriť k *modu operandi* [REDAKOVANÉ] a jednoznačne vyvrátiť jeho dôveryhodnosť. Výsluchom svedkov [REDAKOVANÉ] sa môže preukázať, že sťažovateľ poskytoval [REDAKOVANÉ] služby pri zakladaní iných spoločností v iných krajinách, a to bez súvisu s drogovou trestnou činnosťou, bezodplatne ako priateľskú pomoc. Výpoveď znalca k posúdeniu dôveryhodnosti [REDAKOVANÉ] je kľúčovým dôkazom, pretože ide o očitého svedka, na ktorom je založený odsudzujúci verdikt, pričom tento svedok sa snažil získať výhody od orgánov činných v trestnom konaní a bol aj užívateľom drog. Relevantná je aj výpoveď prokurátora Spišáka, a to k dôvodu nepodania odvolania proti odsudzujúcemu rozsudku [REDAKOVANÉ] z dôvodu neuloženia trestu prepadnutia majetku, ktorého uloženie ani nežiadal v záverečnej reči (čo je diametrálne odlišný prístup oproti sťažovateľovi, ktorý nie je možné vysvetliť inak ako poskytnutie nezákonnej výhody spolupracujúcemu obvinenému).

6. Odôvodnenia súdov na odmietnutie vypočutia svedkov sťažovateľ považuje za maximálne arbitrárne, nesúladne s judikatúrou ESLP, všeobecné a lakonické. Okresný súd tieto návrhy odmietol ako nadbytočné, ako týkajúce sa nepodstatnej veci, ktorú možno zistiť z už skôr vykonaných dôkazov. Krajský súd nesústredene založil svoje odôvodnenie na nedostupnosti svedkov. Tieto orgány sa však jednotlivito nevenovali konkrétnym argumentom sťažovateľa, na základe ktorých žiadal vypočuť svedkov. Krajský súd uviedol jeden dôvod zamietnutia vypočutia svedkov obhajoby a svedkov rozdelil na i) tých, ktorých pobyt nie je známy, a preto ich nie je možné vypočuť, a ii) tých, ktorých pobyt je známy, avšak nebolo možné zabezpečiť ich účasť na hlavnom pojednávaní. Závery krajského súdu sú v prípade druhej kategórie svedkov v extrémnom rozpore s obsahom spisu, keďže nie je pravdivé tvrdenie, že ich účasť nebolo možné zabezpečiť. Okresný súd ani krajský súd totiž žiadnych svedkov nepredvolali, nie je preto zrejmé, na základe čoho konštatoval ich nedostupnosť, a neuviedol ani to, o ktorých svedkov malo ísť. Svedok [REDAKOVANÉ] sa podľa predpokladu sťažovateľa nachádza v Holandskom kráľovstve a v priebehu konania pred okresným súdom bol podľa informácií prokurátora zadržaný v Spojených arabských emirátoch, a teda dostupný i pre slovenské justičné orgány. Súd však nevykonali pokus o jeho zabezpečenie a vypočutie prostredníctvom medzinárodnej právnej pomoci. Ústavne akceptovateľným spôsobom sa preto nevysporiadali a námietkou obhajoby, že nevyužili niektorú z možností na zabezpečenie svedka či jeho výsluchu. Možno to konštatovať aj u ostatných svedkov so známym pobytom ([REDAKOVANÉ]) a dostupného prokurátora Spišáka. V prípade prvej kategórie svedkov súdy nevykonali žiadne úkony na zistenie stavu realizácie vydaných príkazov na zatknutie (aj informácia o zatknutí [REDAKOVANÉ] bola prokurátorom oznámená len na základe žiadosti obhajcu). Súd v priebehu konania nežiadali ďalšiu aktualizáciu príkazov napriek tomu, že sťažovateľ sa sústavne dožadoval vypočutia týchto svedkov.

7. Najvyšší súd mohol napraviť uvedené pochybenie súdov, avšak nepravdivo a v rozpore so zápisnicou z hlavného pojednávania z 25. júla 2022 (resp. v nej uvedeným stanoviskom prokurátora) konštatoval, že zo spisu nevyplýva, že by súd mal vedomosť, kde sa nachádzali svedkovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], a že prokurátor mal disponovať informáciou o zadržení [REDAKOVANÉ]. Najvyšší súd sa neoboznámil so základným spisovým materiálom, čo preukazuje ústavnú neudržateľnosť napadnutého uznesenia, ktoré nemôže pre arbitrárnosť obstáť. Záver najvyššieho súdu nemôže obstáť, keď okresný súd a krajský súd nevyvinuli žiadnu aktivitu k zisťovaniu dostupnosti svedkov navrhnutých sťažovateľom, a tak nemohli mať žiadnu informáciu o ich dostupnosti. Najvyšší súd neprijal žiadne opatrenia a svoje postupy riadne neodôvodnil ani pri kategórii dostupných svedkov, preto je napadnuté uznesenie ústavne neudržateľné a arbitrárne. Vyjadril sa len k nevypočutiu prokurátora Spišáka, a to len s poukazom na to, že nepodanie odvolania nie je možné považovať za nezákonnú výhodu. S tým sťažovateľ nesúhlasí a za nepochybné považuje poskytnutie procesnej výhody v podobe neuloženia trestu prepadnutia majetku obvinenému [REDAKOVANÉ]. Porušením označených práv je aj nevypočutie znalca Adamika, ktorého znalecké posudky prokurátor predložil súdu bez digitálnych príloh a tieto neboli ani prístupné v čase výsluchu znalca na hlavnom pojednávaní. Obhajca nemohol preto pokračovať vo výsluchu znalca. Okresný súd vypočul znalca bez digitálnej prílohy, a teda bez reálnej možnosti znalca vypočúvať, čo je porušením čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru, pretože sťažovateľ nemal čas na prípravu obhajoby a nemohol ju realizovať. Prejavom arbitrárnosti je aj výčitka najvyššieho súdu sťažovateľovi, že neoznačil otázky, ktoré chcel adresovať znalcovi. Bez digitálnej prílohy

sťažovateľ ani obhajca logicky nemohli uviesť otázky. Už na prvom hlavnom pojednávaní obhajca uvádzal, že obžaloba neobsahuje zoznam vecných dôkazov, a teda i digitálnych stôp, na čo nereagoval ani prokurátor, ani súd, hoci ide o náležitosť obžaloby podľa § 235 písm. e) Trestného poriadku.

8. Pri kritériu narušenia celkovej spravodlivosti konania nevypočutím svedkov sťažovateľ uvádza, že súdny proces sa uskutočnil v podstate na základe dôkazov obžaloby a nič nenaznačovalo, že by súdy vykonali akýkoľvek dôkaz navrhnutý obhajobou (s výnimkou výsluchu otca sťažovateľa). Celková dôkazná situácia je tak založená len na výpovedi spolupracujúceho obvineného [REDAKOVANÉ], nejde však o nestranného svedka a jeho nedôveryhodnosť je umocnená získaním nezákonnej výhody od orgánov činných v trestnom konaní (neuloženie trestu prepadnutia majetku). Potrestaný bol len miernym trestom odňatia slobody, hoci bol vrcholným predstaviteľom organizovanej skupiny. Súdy nezisťovali výhody poskytnuté tomuto svedkovi, hoci okolnosti nasvedčovali poskytnutiu nezákonných výhod. Krajský súd v rozpore s judikatúrou EŠLP nezisťoval poskytnuté výhody s lakonickým odôvodnením, že ide o iné konanie, a toto pochybenie nenapravil ani dovolací súd. Svedok mal motiváciu usvedčovať sťažovateľa, ktorý sa ako jediný nachádzal v dispozícii slovenských orgánov, a tak sa „vyklamať“ z prípadu usvedčením sťažovateľa. Výsledky dokazovania nasvedčovali tomu, že tento kľúčový svedok bol zapojený do inej rozsiahlej drogovej činnosti a sám bol užívateľom drog, čo má vplyv na jeho dôveryhodnosť.

9. Okresný súd rozhodnutím o ponechaní pút na dolných končatinách sťažovateľa počas hlavných pojednávaní porušil čl. 6 ods. 2 dohovoru a nie je tak ďalej nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Použitie takýchto inštrumentov musí byť podľa recitálu č. 20 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (ďalej len „smernica č. 2016/343“) odôvodnené, čo v tomto prípade nebolo. Neexistuje obhájitelný argument pre postup okresného súdu. Samostatným porušením čl. 6 ods. 1 dohovoru je opatrenie okresného súdu z 21. decembra 2022 o nekonaní o námietke zaujatosti, ktoré vykazuje známky arbitrárnosti. Oneskorenosť námietky môže súd konštatovať, len ak je založená na prípustných dôvodoch zaujatosti. Nie je zrejmé, z čoho okresný súd rozhodol, že sťažovateľ uplatnil návrh na prikázanie a odňatie veci. Najvyšší súd túto nezákonnosť nenapravil a nevysporiadal sa s touto dovolacou námietkou.

10. K porušeniu práva na verejné pojednávanie a práva na nestranný súd sťažovateľ namieta nezákonné vylúčenie verejnosti z časti hlavného pojednávania, na ktorom bol vypočutý kľúčový svedok [REDAKOVANÉ] i sťažovateľ, v rozpore s § 249 ods. 4 Trestného poriadku. Týmto postupom súd odňal sťažovateľovi právo na dôverníka podľa § 250 ods. 2 Trestného poriadku, a preto došlo k porušeniu práva na obhajobu. Takýto postup je prejavom zaujatosti predsedu senátu okresného súdu, ktorý pozbavil sťažovateľa práva na verejný súd a bez legitímnych dôvodov vylúčil verejnosť z najdôležitejšej časti procesu (išlo o výsluch obžalovaného a kajúcnika), ktorá zostala mimo kontroly verejnosti. Úvahy odvolacieho súdu, ktoré si osvojil aj dovolací súd (že dôvodom boli obavy o bezpečnosť [REDAKOVANÉ]), nemôžu obstáť minimálne vo vzťahu k hlavnému pojednávaniu, na ktorom bol sťažovateľ vypočutý v pozícii obžalovaného. Je nesporné, že sťažovateľovi nehrozila žiadna hrozba.

11. K porušeniu práva na zákonného sudcu sťažovateľ namieta nezákonnosť zloženia senátu okresného súdu, pretože z rozvrhu práce nevyplýva jasný a transparentný spôsob, ako boli vybratí prísediaci zo zoznamu tvoriaceho prílohu č. 4 rozvrhu práce na prejednanie a rozhodnutie tejto veci. Ak prísediacich vyberá zo zoznamu predseda senátu podľa svojej vôle bez určenia predchádzajúceho algoritmu, nemožno hovoriť o transparentnom výbere, pretože obsadenie senátu je ponechané na rozhodnutí súdneho funkcionára (predsedu senátu), ktoré sa deje na základe bližšie neurčených kritérií, ktoré nie sú vopred dané. Dovolací súd k tejto námietke uzavrel, že predseda senátu si môže vyberať prísediacich podľa svojej ľubovôle, a tak si zostaviť senát, predbežne poznajúc názory prísediacich na stíhanú trestnú činnosť, čo nie je ústavne akceptovateľné stanovisko. Dovolací súd bez logickej úvahy uvádza, že je rozdiel medzi kreovaním senátu krajského súdu a najvyššieho súdu na jednej strane a senátu okresného súdu na strane druhej. Nebezpečnosť výberu prísediacich predsedom senátu bez vopred stanoveného algoritmu spočíva v možnosti účelového výberu s poznaním ich názorov na jednotlivú trestnú činnosť.

12. K porušeniu práva na spravodlivé konanie došlo aj z dôvodu vykonania dôkazu oboznámením encrochatovej komunikácie a výsluchom svedka [REDAKOVANÉ], ktoré boli získané na základe európskeho vyšetrovacieho príkazu (ďalej len „EVP“), ktorý nemohol byť vydaný, keďže proti nemu nie je prípustný opravný prostriedok [s poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) C-852/19 z 11. 11. 2021 (ďalej len „rozsudok Gavanozov II“)]. Dovolací súd zaujal k tejto argumentácii zjavne arbitrárne stanovisko, že sa nevyžaduje existencia formálneho opravného prostriedku, čo je v príkrom rozpore s rozsudkom Gavanozov II.

13. Porušenie čl. 7 dohovoru v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ namieta z dôvodu prijatia priaznivejšej právnej úpravy (zrušujúcej uložení sankciu ochranného dohľadu) v priebehu dovolacieho konania. Dovolací súd na uvedenú námietku uviedol, že sťažovateľ nevysvetlil, v čom spočíva miernejšia právna úprava, a preto sa námietkou nezaoberal. Odôvodnenie napadnutého uznesenia tak trpí takou mierou arbitrárnosti a svojvôle, že zakladá porušenie označených článkov, ako aj čl. 49 charty. Porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva i v tom, že dovolací súd napriek výslovnému návrhu a formulácii predbežnej otázky nepredložil vec Súdnemu dvoru postupom podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V predmetnej veci nebolo splnené ani jedno kritérium podľa rozsudku Cilfit a ďalší zo 6. októbra 1982 (283/81, EU:C:1982:335, bod 21), dovolací súd však nevykonával analýzu týchto kritérií.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces, práva na obhajobu a prezumpcie neviny napadnutým uznesením dovolacieho súdu z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, nevysporiadania sa s obhajobou, nenapravenia vyčítaných pochybení a arbitrárnosti.

15. Úlohou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstránenie závažných procesných a hmotnoprávných chýb v právoplatných rozhodnutiach súdov. Podľa Trestného poriadku nejde o ďalší „úplný“ prieskum napadnutého meritórneho rozhodnutia (jeho vecnej správnosti) a ďalšie posudzovanie otázky viny či trestu. Podmienky prípustnosti dovolania sú limitované a sú ustanovené zákonom, čo je v komplexnom ponímaní legitímne a korešponduje

s postavením a úlohami, ktoré najvyšší súd ako dovolací súd plní. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Negatívne posúdenie otázky prípustnosti dovolania nemôže viesť k záveru o porušení základných práv sťažovateľa, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú. Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa. K záveru o porušení môže viesť len ústavne neudržateľný výklad zákona najvyšším súdom v otázke posúdenia prípustnosti dovolania.

16. Posúdenie existencie dôvodu na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (t. j. nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku) zahŕňa v nevyhnutnej miere aj vecný prieskum dovolacej argumentácie dovolateľa na účely zistenia, či ním uvádzané skutočnosti reálne (nielen formálne) napĺňajú ním označené dôvody dovolania ustanovené v § 371 Trestného poriadku. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti stabilne akceptuje postup, keď najvyšší súd po nevyhnutnom vecnom prieskume dovolania dospeje k náležite (ústavne konformne) odôvodnenému záveru, že je zrejmé, že nie sú splnené dovolateľom uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, a dovolanie preto odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (napr. III. ÚS 265/2012, II. ÚS 528/2014, I. ÚS 108/2017, IV. ÚS 186/2018).

17. Ústavný súd pristúpil k preskúmaniu prednesených námietok sťažovateľa v rozsahu a z dôvodov, ktoré tento uviedol vo svojej ústavnej sťažnosti, zamerajúc pritom svoju pozornosť na ústavnoprávne aspekty namietaných väd napadnutého uznesenia. Ústavný súd preskúmal, či skutočnosti tvrdené sťažovateľom v ústavnej sťažnosti majú oporu v spise a sú svojou povahou a intenzitou spôsobilé odobriť záver o porušení ľudských práv sťažovateľa a následne privodiť kasačný zásah zo strany ústavného súdu.

18. Pred samotným posúdením relevantnosti argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za potrebné pripomenúť, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti [čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)] je postavený mimo sústavu všeobecných súdov a nie je ho možné považovať za ďalšiu opravnú inštanciu v systéme všeobecného súdnictva. Ústavný súd nie je spravidla oprávnený preskúmať a posudzovať, či bol v konaní pred všeobecnými súdmi náležite zistený skutkový stav a aké právne závery z tohto zisteného skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

19. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sťažovateľ pred ústavným súdom uplatňuje v zásade rovnakú argumentáciu, akú prezentoval v konaní pred krajským súdom či najvyšším súdom, pričom už v uvedených štádiách uplatňoval aj ústavnoprávnu argumentáciu o nedostatku odôvodnenia rozhodnutí, o porušení práva na obhajobu a prezumpcie nevinu.

III.1. K porušeniu práva na zákonného sudcu (nezákonné zloženie senátu okresného súdu):

20. Z argumentácie sťažovateľa pred všeobecnými súdmi vyplýva výhrada k zákonnosti zloženia senátu okresného súdu, resp. porušenia práva na zákonného sudcu. Najvyšší súd k tejto námietke zakladajúcej naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku najprv odkázal na vecne správne odôvodnenie rozsudku krajského súdu [podľa ktorého výber členov senátu 3Tk bol po náhodnom pridelení veci v kompetencii predsedu senátu; metodika výberu prísediacich na okresnom súde je systematicky upravená s tým, že konkrétnych prísediacich vyberá príslušný predseda senátu zo zoznamu vedeného pri senáte, tvoriaceho prílohu rozvrhu práce okresného súdu; predseda senátu po pridelení veci vybral dvoch členov zo zoznamu vedeného pre senát, ktorý je verejne prístupný]. Najvyšší súd na zdôraznenie správnosti záverov krajského súdu uviedol, že imperatív vyjadrený v čl. 48 ods. 1 ústavy slúži na ochranu predovšetkým pred svojvoľným a účelovým obsadením súdu *ad hoc* a nemožno ho zamieňať za procesný prostriedok, ktorým by malo byť *ex post* zvrátené už vydané rozhodnutie. S odkazom na svoju judikatúru uviedol, že priznanie práva na zákonného sudcu bez rozdielu medzi sudcom a prísediacim ešte neznamená, že títo majú rovnaké postavenie či že sa na nich vzťahuje rovnaký režim kreovania (4Tdo/82/2015). Podľa najvyššieho súdu bola vec, ktorá napadla okresnému súdu 23. septembra 2021, pridelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov na prejednanie a rozhodnutie predsedovi senátu 3Tk JUDr. Jánovi Kanásovi, ktorý dotvoril senát ďalšími dvomi prísediacimi sudcami zo zoznamu prísediacich na trestnom úseku vyhradených pre senát 3T, ktorý v tom čase tvoril prílohu č. 4 rozvrhu práce okresného súdu na rok 2021. Rozvrh práce podľa zistenia najvyššieho súdu pre konkrétne zloženie jednotlivých senátov trestnoprávneho oddelenia odkazuje na zoznamy prísediacich, ktorí sú priradení zo zoznamu prísediacich ku každému predsedovi senátu. Podľa najvyššieho súdu bol predseda senátu 3Tk JUDr. Ján Kanás oprávnený a povinný dotvoriť senát na prejednanie a rozhodnutie trestnej veci sťažovateľa z prísediacich určených rozvrhom a pridelených do senátu 3T. Tými boli v danom prípade prísediaci zaradení v zmysle rozvrhu práce v znení jeho dodatku č. 6 do zoznamu prísediacich vyhradených pre senát 3T. Je preto nepochybné, že ak rozvrh práce popísaným spôsobom upravoval kreovanie senátu po pridelení veci konkrétnemu sudcovi (predsedovi senátu) trestnoprávneho oddelenia, iba postup v rozpore s ním by znamenal porušenie práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi. K tomu v posudzovanej veci nedošlo. Senát okresného súdu bol kreovaný bez akejkoľvek možnosti svojvôle zo strany riadiaceho predsedu senátu 3Tk zo zoznamu prísediacich na trestnom úseku vyhradených pre senát 3T, ktorý bol súčasťou rozvrhu práce a ktorý bol v súlade so zákonom a rozvrhom práce účinným v čase, keď došlo k prideleniu veci na konanie a rozhodovanie. Najvyšší súd preto vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa k uvedenému dovolaciemu dôvodu ako nedôvodnú.

21. K nálezu sp. zn. III. ÚS 287/2020 z 28. januára 2021 najvyšší súd uviedol, že popisoval nedostatok transparentnosti pri prideľovaní sudcov a zložení senátu na najvyššom súde z radov profesionálnych sudcov. V náleze sp. zn. I. ÚS 475/2022 z 21. decembra 2022 išlo o netransparentné prideľovanie „samosudcovských vecí“ predsedom senátu jednotlivým členom senátu na krajskom súde. Odkazované nálezy sa teda netýkali spôsobu výberu prísediacich. V závere najvyšší súd uviedol, že kreovanie senátu pred okresným súdom nemožno stotožňovať s kreovaním senátu krajského súdu, resp. najvyššieho súdu. Senát okresného súdu pozostáva z predsedu senátu a prísediacich sudcov, ktorí sú kreovaní rozdielnym spôsobom do funkcie, pričom títo nie sú profesionálnymi sudcami. Aj keď sú si prísediaci a sudcovia pri rozhodovaní

rovní, neznamená to, že spôsob ich obsadzovania do senátov musí mať rovnaké parametre, ako sa vyžadujú pri určovaní zloženia senátov sudcami na krajských súdoch a na najvyššom súde. Uvedené vyplýva predovšetkým z praktických dôvodov, keďže prísediaci bývajú často ešte zamestnaní, prípadne sú dôchodcami. Najvyšší súd tak uzavrel, že spôsob kreovania senátu z radov prísediacich, ako bol upravený rozvrhom práce, v plnej miere zodpovedal potrebám transparentnosti a predvídateľnosti pri skladaní senátu, z uvedeného dôvodu vyhodnotil túto dovoláciu námietku ako nedôvodnú.

22. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru musí byť súd vždy „zriadený na základe zákona“, čo zahŕňa nielen legislatívu upravujúcu zriadenie a právomoc súdnych orgánov (Lavents proti Lotyšsku, č. 58442/00, ods. 114, 28. 11. 2002), ale akékoľvek ďalšie ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré v prípade ich porušenia môžu účasť jedného alebo viacerých sudcov pri posudzovaní prípadu urobiť protiprávnou (pozri Gorguiladzé proti Gruzínsku, č. 4313/04, ods. 68, 20. 10. 2009; Pandjikidzé a ďalší proti Gruzínsku, č. 30323/02, ods. 104, 27. 10. 2009). Uvedené zahŕňa osobitne ustanovenia týkajúce sa nezávislosti členov senátu, dĺžky ich funkčného obdobia, nestrannosti a existencie procesných záruk (Coëme a ďalší proti Belgicku, č. 32492/96 a iné, ods. 99, ECHR 2000-VII; Gurov proti Moldavsku, č. 36455/02, ods. 36, 11. 7. 2006).

23. Inými slovami, výraz „ustanovený zákonom“ pokrýva nielen právny základ týkajúci sa samotnej existencie „súdu“, ale tiež zlučiteľnosť súdu s osobitnými pravidlami, ktoré sa naň vzťahujú (Sokurenko a Strygun proti Ukrajine, č. 29458/04 a 29465/04, ods. 24, 20. 7. 2006), a zloženie senátov v každom prípade [Buscarini proti San Marinu, č. 31657/96, 4. 5. 2000]. Organizácia súdneho systému nemôže byť ponechaná na diskrečnej právomoci súdnych orgánov, čo neznamená, že súdy nemajú určitú voľnosť pri interpretovaní relevantnej vnútroštátnej legislatívy (pozri Coëme a ďalší, ods. 98; Savino a ďalší proti Taliansku, č. 17214/05, 20329/05 a 42113/04, ods. 94, 28. 4. 2009).

24. Ďalej EŠLP pripomína, že (len) porušenie vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa vytvorenia a právomoci súdnych orgánov zo strany súdu má za následok porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vtedy preto musí posúdiť, či bolo v tomto ohľade rešpektované vnútroštátne právo, hoci berie do úvahy, že je na prvom mieste vecou vnútroštátnych súdov, aby interpretovali ustanovenia vnútroštátneho práva. EŠLP nemôže spochybniť ich interpretáciu okrem prípadu flagrantného porušenia vnútroštátneho práva (m. m. Coëme a ďalší, ods. 98 *in fine*; Lavents, ods. 114).

25. Z perspektívy ústavného súdu možno vysloviť, že najvyšší súd v podstate uzavrel, že bol dodržaný postup vyplývajúci z rozvrhu práce pre zostavenie senátu okresného súdu považovaného v zmysle označeného článku za „zákon“ (law). V tejto súvislosti sťažovateľ netvrdil, že jeho vec pojednávali prísediaci, u ktorých nebol dodržaný postup vyplývajúci z vnútroštátnej úpravy pre ich ustanovenie či výber (ako napr. vo veci Ilatovskiy proti Rusku, č. 6945/04, ods. 38 – 42, 9. 7. 2009). Sťažovateľ bližšie neodôvodnil svoje tvrdenie, že predseda senátu poznal názory prísediacich na stíhanú trestnú činnosť a na tom základe si účelovo vyberal prísediacich, toto tvrdenie preto ústavný súd považuje za nepodloženú špekuláciu. Sťažovateľ mohol počas konania na okresnom súde namietať vylúčenie prísediacich pre pomer k veci (vzhľadom na tvrdenú „existenciu názoru na stíhanú trestnú činnosť“), takúto námietku však nevzniesol. Nezákonnosť zloženia senátu okresného súdu namietal len preto, lebo prísediaci boli vybraní zo zoznamu bez vopred stanoveného

algoritmu a ani z rozvrhu práce nevyplýva jasný a transparentný spôsob výberu. Sťažovateľ tiež netvrdil, že by v priebehu konania dochádzalo k zmene zloženia senátu (v osobách prísediacich).

26. Ústavný súd kontext najvyšším súdom uvedenej judikatúry (4Tdo/82/2015) dopĺňa aj o závery z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/68/2023 z 2. októbra 2024 [*„Ak rozvrh práce a spôsob kreovania senátu obstáli z pohľadu náhodnosti pridelenia veci senátu (konkrétne profesijnému sudcovi - v postavení predsedu senátu) a pokiaľ v ďalšom predseda senátu realizoval svoju kompetenciu určenia prísediacich z vopred stanoveného zoznamu prísediacich a raz takto kreovaný senát jeho zásahom nebol v priebehu konania z pohľadu jeho zloženia zmenený, nemožno dospieť k záveru, že by došlo k porušeniu práva obvineného na zákonného sudcu len preto, že prísediaci neboli určené prostredníctvom náhodného výberu (resp. algoritmus takého ich výberu rozvrh práce neobsahoval), resp. nie je povinnosťou predsedu súdu (ako tvorcu rozvrhu práce) zakotviť priamo do rozvrhu práce algoritmus určovania konkrétnych prísediacich pre konkrétnu trestnú vec.“*].

27. Konštatovanie najvyššieho súdu o rozdielnom kreovaní senátu krajského súdu a najvyššieho súdu na jednej strane a senátu okresného súdu na strane druhej podľa ústavného súdu nevykazuje znaky nelogickosti, keďže sa opiera o tam uvedenú rozdielnu skutočnosť v podobe zloženia senátu okresného súdu aj z prísediacich, a nie výlučne z profesionálnych sudcov. Najvyšší súd uviedol aj rozdielne „*kreovanie do funkcie*“ prísediacich, ktoré nemusia byť rovnaké ako pri profesionálnych sudcoch vzhľadom na praktický dôvod v podobe ich zamestnania, prípadne že sú dôchodcami. Aj ESLP vo svojom prípadovom práve pri skúmaní požiadavky nestrannosti súdu rozlišuje medzi laickými sudcami a profesionálnymi sudcami, konkrétne pri posudzovaní ich schopnosti vytvoriť si odstup od vonkajších okolností či svojich osobných a profesijných skúseností (v prípade, ak sa predtým zúčastnili rozhodovania v súvisiacom konaní týkajúcom sa spolupáchateľov sťažovateľa) a preskúmať vec stojacu pred ním s požadovanou objektivitou (Saakashvili proti Gruzínsku z 23. 5. 2024, ods. 128, Meng proti Nemecku zo 16. 2. 2021, ods. 51). Rovnako medzi nimi robí rozdiel pri kritériách ich výberu, osobitne ak ide o ich požadované technické schopnosti (Guðmundur Andri Ástráðsson, č. 26374/18, ods. 222, 1. 12. 2020).

28. Najvyšším súdom uvedené skutočnosti (rozdielna východisková pozícia prísediacich a profesionálnych sudcov a praktické dôvody spojené s bezprieťahovým fungovaním senátov) predstavujú v posudzovanom prípade popri závere o nezistení svojvoľnej manipulácie zloženia senátu ústavne udržateľné dôvody, pre ktoré bolo v prípade sťažovateľa zachované právo na zákonného sudcu. Najvyšší súd okrem toho neuzavrel (ako tvrdí sťažovateľ), že predseda senátu si môže svojvoľne vyberať prísediacich podľa svojej ľubovôle, a tak si zostaviť senát, predbežne poznajúc názory prísediacich na stíhanú trestnú činnosť. Zdôraznil totiž oprávnenie a povinnosť predsedu senátu dotvoriť senát prísediacimi priradenými senátu zo zoznamu, ktorý je prílohou rozvrhu práce, čo zodpovedá potrebám transparentnosti a predvídateľnosti. Podľa ústavného súdu ide o ústavne prijateľnú odpoveď na dovoláciu námietku sťažovateľa. Ústavný súd dodáva, že predseda senátu nekonal pri výbere prísediacich ako zástupca výkonnej moci, vykonávajúci štátnu správu súdov (nemožno jeho oprávnenie prirovnať k právomoci predsedu súdu vyplývajúcej z § 49 alebo § 74 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ale ako člen súdnej moci zabezpečujúci manažment konkrétneho prípadu pridelenému senátu, ktorému predsedal.

29. Záver o ústavne prijateľnom rozlíšení sudcov a prísediacich v napadnutom uznesení predstavuje dostatočný základ pre ústavnú udržateľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia aj v kontexte nepoužiteľnosti záverov náleзов sp. zn. III. ÚS 287/2020 a I. ÚS 475/2022. Z hľadiska záruky na súd zriadený zákonom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je napadnuté uznesenie ústavne udržateľné. Sťažovateľom doplnené oznámenie sťažnosti č. 28092/23 iného sťažovateľa adresovanej ESLP nepovažuje ústavný súd samo osebe za smerodajné pre vyvodenie iného záveru, k akému už dospel.

III.2. K namietanému porušeniu práv v kontexte posúdenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

30. Najvyšší súd pri dovolaciach námietkach zakladajúcich naplnenie tohto dovolacieho dôvodu identifikoval námietku arbitrárnosti rozsudku krajského súdu a nevysporiadania sa s odvolacími námietkami sťažovateľa v siedmich bodoch [zákonnosť kreácie senátu a spôsob výberu prísediacich, porušenie prezumpcie neviny pri oznámení rozsudku obvineného [REDAKOVANÉ], porušenie prezumpcie neviny ponechaním okov na nohách, vylúčenie verejnosti počas výpovede obvineného [REDAKOVANÉ] a sťažovateľa, nezákonnosť dôkazov (komunikácie encrochat, výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] znaleckého skúmania), nevypočutie navrhovaných svedkov, nenaplnenie označených kvalifikačných znakov]. Najvyšší súd zhrnul, že námietka o arbitrárnosti rozsudku krajského súdu je nepodložená, pretože krajský súd sa v odôvodnení dostatočne vysporiadal so všetkými podstatnými odvolacími námietkami vrátane v dovolaní uvedenými siedmimi bodmi, pričom sa vysporiadal s každou pre rozhodnutie relevantnou otázkou. Jasne a zrozumiteľne vysvetlil, na základe akých dôkazov dospel ku skutkovým záverom a akými právnymi úvahami sa spravoval pri vysporiadaní sa s odvolacími námietkami a pri právnom posúdení skutku vrátane ukladania trestu. Najvyšší súd odkázal na podrobné a argumentačne správne odôvodnenie rozsudku krajského súdu na s. 25 až 34, s jeho závermi sa stotožnil bez zistenia pochybenia v nich odôvodňujúceho zásah v dovolacom konaní. Ústavný súd sa oboznámil so závermi najvyššieho súdu, ktoré v konfrontácii s námietkami sťažovateľa považuje za ústavne udržateľné z dôvodov uvedených k jednotlivým námietkam v nasledujúcej časti tohto rozhodnutia.

III.2.1. Práva na verejné pojednávanie a na nestranný súd:

31. K námietke o porušení práva na verejné pojednávanie a práva na nestranný súd vylúčením verejnosti z časti hlavného pojednávania, na ktorom bol vypočúvaný sťažovateľ a kľúčový svedok [REDAKOVANÉ], najvyšší súd najprv odkázal na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, s ktorým sa stotožnil (namietané porušenie nebolo dôvodom na konštatovanie nesprávneho procesného postupu, keďže z dôkazov v spise vyplývalo, že ostatní spolupáchatelia, ktorí neboli dovtedy zadržaní, sa najmä svedkovi [REDAKOVANÉ] opakovane vyhrážali a bolo preukázané vedenie trestného stíhania na území Holandska vo veci prípravy jeho vraždy, pričom naďalej existuje reálna obava z jeho fyzickej likvidácie; bola tak daná reálna dôvodnosť vylúčenia verejnosti v uvedených častiach hlavného pojednávania). Najvyšší súd prisvedčil sťažovateľovi, že podľa zápisníc okresný súd vylúčil verejnosť bez vypočutia strán k svojmu rozhodnutiu. Na druhej strane zo zápisníc vyplýva, že uznesenie o vylúčení verejnosti bolo v oboch prípadoch riadne vyhlásené. Keďže proti uzneseniu zákon nepripúšťa opravný prostriedok, pochybenie súdu nemožno hodnotiť ako zásadné. Zo zápisníc tiež nevyplýva, že by sa sťažovateľ v konaní pred okresným súdom domáhal prítomnosti dôverníka, preto nie je dôvodné jeho tvrdenie o znemožnení účasti jeho dôverníka.

32. Podľa ústavného súdu odpoveď dovolacieho súdu spočívajúca v odkaze na záver odvolacieho súdu o zákonnosti postupu okresného súdu podľa § 249 ods. 4 Trestného poriadku nevykazuje znaky porušenia práva na verejné prejednanie veci. Súdny jasne identifikovali dôvod vylúčenia verejnosti (obava o bezpečnosť označeného svedka, čo sťažovateľ ani nenamietal). Samotná skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní 30. novembra 2021 bol ako obžalovaný vypočutý sťažovateľ (vo vzťahu ku ktorému podľa jeho tvrdenia nehrozila žiadna hrozba), na záver o porušení práva na verejné prejednanie veci nepostačuje, hoci úplná nevyhnutnosť vylúčenia verejnosti na hlavnom pojednávaní aj počas jeho výsluchu môže byť otázna. Okresný súd mohol aj počas jeho výsluchu vzhľadom na dovtedajší priebeh trestného konania rozumne očakávať, že by sa preberali aj skutočnosti týkajúce sa kľúčového svedka [REDAKOVANÉ], u ktorého boli dané v tom čase obavy o bezpečnosť, preto nepovažuje ústavný súd za dôvodné vstupovať do tohto posúdenia okresného súdu, ktoré je primárne v právomoci všeobecných súdov.

33. Podľa názoru ústavného súdu najvyšším súdom uvedené skutočnosti naplňajú výnimku z pravidla verejného súdneho prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru slúžiaceho k ochrane strán pred tajným výkonom spravodlivosti, pričom sú opísané dostatočne konkrétne skutočnosti s odkazom na zistenia od justičných orgánov. Aj v trestnom konaní, kde je vysoké očakávanie na verejnosť konania, môže byť príležitostne prítomný konkurujúci záujem napríklad v podobe potreby ochrany svedka, ktorému hrozí odvrata, ktorý musí byť vyvážený s právami obvineného (Chaushev a ďalší proti Rusku, č. 37037/03 a ďalšie, 25. 10. 2016, ods. 23). Sťažovateľ neuviedol, že by v dôsledku vylúčenia účasti verejnosti na uvedených dvoch hlavných pojednávaniach bola narušená férovosť konania alebo znemožnené obhajobné práva. Na kompenzovanie neúčasti verejnosti počas časti hlavného pojednávania mal sťažovateľ možnosť využiť právo na prítomnosť dôverníka, ktoré však podľa napadnutého uznesenia nevyužil a s týmto záverom najvyššieho súdu nevedie ani ďalšiu polemiku. Sťažovateľ ani jeho obhajca zároveň nenamietali rozhodnutie okresného súdu o vylúčení verejnosti bezprostredne po jeho vyhlásení (napr. žiadosťou o zaprotokolovanie nesúhlasu). Ústavný súd preto považoval námietku o porušení práva na verejné pojednávanie za neopodstatnenú. Odvodená námietka o zaujatosti predsedu senátu okresného súdu rovnako neobstojí.

III.2.2. K nevykonaniu dôkazov, založeniu odsúdenia len na výpovedi spolupracujúceho svedka a nezaobzeraní sa jemu poskytnutými výhodami:

34. Garancie podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru sú osobitnými aspektmi práva na spravodlivý proces uvedeného v ods. 1, ktoré musia byť brané do úvahy pri hodnotení spravodlivosti konania (Schatschaschwili proti Nemecku, č. 9154/10, ods. 100). EŠLP zdôrazňuje, že prípustnosť dôkazov je primárne vecou upravenou vnútroštátnym právom a jeho úloha nie je rozhodovať o tom, či výpovede svedkov boli správne pripustené ako dôkaz, ale jeho úlohou je zistiť, či konanie ako celok vrátane spôsobu, akým boli vykonané dôkazy, bolo spravodlivé (rozsudok vo veci Van Mechelen a iní proti Holandsku z 23. 4. 1997, § 49, § 50; rozsudok vo veci A. M. proti Taliansku zo 14. 12. 1999, § 23, § 24). Článok 6 ods. 3 písm. d) dohovoru nevyžaduje účasť a vypočutie každého svedka obhajoby a podstatný účel tohto ustanovenia, ako naznačujú slova „za rovnakých podmienok“, je zaručiť plnú „rovnosť zbraní“ vo veci (rozsudok veľkého senátu EŠLP vo veci Murtazaliyeva proti Rusku z 18. 12. 2018, č. 36658/05, ods. 139). V tomto rozsudku EŠLP formuloval aj trojkrokový test na posúdenie toho, či právo predvolať svedkov obhajoby podľa

označeného článku dohovoru bolo dodržané: (a) či bola žiadosť o vypočutie svedka dostatočne odôvodnená a či sa týkala podstaty obvinenia, či (b) súdy posúdili relevanciu svedectva a či poskytli dostatočné dôvody, prečo dôkaz nebol vykonaný v priebehu súdneho konania, a napokon (c) či toto rozhodnutie nevypočúť svedka nenarušilo celkovú spravodlivosť konania.

35. Čo sa týka povinnosti zabezpečiť prítomnosť svedkov, vnútroštátne orgány sú podľa ESLP povinné vyvinúť primerané úsilie na zabezpečenie ich prítomnosti (rozsudok vo veci Karpenko proti Rusku z 13. 3. 2012, sťažnosť č. 5605/04, bod 62). Avšak aj v tomto ohľade platí *impossibilium nulla est obligatio*, teda nemožné nezakladá povinnosť (rozsudok vo veci Gossa proti Poľsku z 9. 1. 2007, sťažnosť č. 47986/99, bod 55).

36. Najvyšší súd k nevykonaniu výsluchu navrhovaných svedkov [REDAKOVANÉ] a odmietnutiu znaleckého skúmania dôveryhodnosti svedka [REDAKOVANÉ] citoval zo svojej judikatúry k uplatnenému dovolaciemu dôvodu (2 TdoV 3/2019) pri zvýraznení záverov o právomoci súdu rozhodovať, že ďalšie dôkazy sa nebudú vykonávať. Je na úvahe súdu, aby v okolnostiach prípadu rozhodol, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná bez ohľadu na to, ktorá strana ich navrhla, a preto k námietke o porušení práva na obhajobu najvyšší súd uzavrel, že okresný súd uznesením na hlavnom pojednávaní zamietol dôkazné návrhy sťažovateľa, a keďže potom ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania neboli, vyhlásil dokazovanie za skončené. Následne sa s vykonanými dôkazmi dostatočne a procesne správne vysporiadal v odôvodnení rozsudku okresný súd na s. 37, ale najmä krajský súd na s. 32. Postup okresného súdu najvyšší súd hodnotil ako súladný so zákonom. Za súladné so zákonom považoval najvyšší súd, ak o vine rozhodujúci súd pri viazanosti zásadami podľa § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku vykoná len tie dôkazy, ktoré podľa jeho úvahy môžu prispieť k náležitému objasneniu skutočností dôležitých pre posúdenie veci a vydanie spravodlivého meritórneho rozhodnutia.

37. Posúdenie dostatočnosti odpovede najvyššieho súdu na dovolacie námietky o nedostatočnom vysporiadaní s návrhmi na vypočutie svedkov odvolacím súdom [podriadené pod § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] vyžaduje, aby napadnuté uznesenie bolo posudzované vo vzájomnej súvislosti s predchádzajúcimi rozhodnutiami. Ústavný súd po oboznámení sa aj s rozsudkom okresného súdu dospel k záveru, že námietka sťažovateľa o nevykonaní ďalších dôkazov (vypočutí svedkov [REDAKOVANÉ]), ktorí sa mali vyjadriť k (vedomosti o) účasti sťažovateľa na skutku a k tomu, či sťažovateľ je osobou „[REDAKOVANÉ]“ podľa šifrovanej komunikácie, nie je dostatočná na založenie záveru o neudržateľnosti napadnutého uznesenia z hľadiska práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru. Okresný súd poskytol pri odôvodnení nevyhovenia žiadosti sťažovateľa o výsluch dostatočné dôvody (nadbytočnosť a neodôvodnenosť vzhľadom na ostatné vykonané dôkazy, týkali sa okolností, ktoré možno zistiť už skôr vykonanými dôkazmi, keď vinu sťažovateľa preukazuje reťaz dôkazov). Krajský súd rovnako prijal záver, že doplnenie dokazovania by vzhľadom na zabezpečené dôkazy bolo nadbytočné a nevedlo by k iným záverom. Svedkovia navrhovaní sťažovateľom sa nachádzajú v zahraničí a ich miesto pobytu sa vo väčšine prípadov ani počas prípravného konania nepodarilo zistiť. Nebolo možné, aby ich okresný súd zadovážil z dôvodu, že na väčšinu z nich boli vydané zatýkacie príkazy, keďže ich pobyt nie je známy. V prípade osôb, ktorých pobyt by mal byť známy, nebolo možné zabezpečiť ich účasť na hlavnom pojednávaní. Podľa krajského súdu bolo v trestnej veci vykonané množstvo dôkazov, na základe ktorých bolo možné dospieť k správnym skutkovým a právnym záverom, preto

doplnenie dokazovania smerom uvádzaným sťažovateľom by bolo nadbytočné. Okresný súd predtým uviedol vo svojom rozsudku v zásade rovnaké dôvody na odmietnutie vykonať dôkazy a rovnaké dôvody uviedol už na hlavnom pojednávaní konanom 21. decembra 2022, na ktorom zamietol návrh obhajcu na doplnenie dokazovania (výsluchom svedkov, psychologickým vyšetrením [REDAKOVANÉ] a získaním údajov o jeho finančných transakciách).

38. Okrem toho okresný súd na s. 36 (ako aj krajský súd na s. 27) jasne odkazoval na šifrovanú encrochatovú komunikáciu ako nepriamy dôkaz viny sťažovateľa (aj s odkazom na obsah konkrétnych správ), pričom z tejto komunikácie medzi členmi organizovanej skupiny podľa súdov vyplýva vedomosť členov o [REDAKOVANÉ], ktorý má byť priateľom svedka [REDAKOVANÉ] a má mu pomáhať s nelegálnou prepravou drog a ktorý ich chcel s [REDAKOVANÉ] oklamať na účely obohatenia sa, i keď okrem [REDAKOVANÉ] ho ostatní členovia skupiny nevideli a nik z nich nepozná jeho pravú totožnosť. Svedok [REDAKOVANÉ] uviedol, že vymyslel krycie meno [REDAKOVANÉ] pre sťažovateľa na účely ochrany jeho identity a používal ho aj na stretnutiach s členmi kartelu v Mexiku, pričom sťažovateľ nemal svoj encrochatový telefón a s ostatnými členmi skupiny nekomunikoval.

39. Vzhľadom na odôvodnenie rozsudkov súdov, na ktoré odkazoval aj najvyšší súd, nepovažoval ústavný súd dôvody na nevypočutie označených svedkov (v zásade nadbytočnosť, ako aj nedostupnosť) za nedostatočné z pohľadu čl. 6 dohovoru. Sťažovateľ sa domáhal vypočutia týchto svedkov práve z dôvodu, že sa mali vyjadriť k ich vedomosti o účasti sťažovateľa na skutku. Súdny zjavne vedomosť odvodili z identifikovaného nepriameho dôkazu, ktorého obsah bol podrobne priblížený okresným súdom, resp. z výpovede svedka [REDAKOVANÉ]. Za nedôvodnú je preto možné považovať aj súvisiacu námietku o nevykonaní úkonov na zabezpečenie účasti týchto svedkov. Nemožno tiež najvyššiemu súdu rozumne dávať za vinu, že nevytkol nečinnosť okresného súdu a krajského súdu pre zabezpečenie prítomnosti takýchto svedkov zo zahraničia, ak sa v rámci medzinárodnej právnej pomoci nepodarilo zistiť ich miesto pobytu napriek vydaným príkazom na zatknutie. Sťažovateľ o nedostupnosti ním navrhovaných svedkov mal vedomosť a mohol sa vyjadriť k súdom prijatým opatreniam. Pred okresným súdom navrhol vypočuť svedka [REDAKOVANÉ], ktorý mal byť zadržaný niekedy v mesiacoch predchádzajúcich júl 2022, avšak sťažovateľ následne v dovolaní a ústavnej sťažnosti namietal nezabezpečenie prítomnosti zadržaného svedka [REDAKOVANÉ].

40. Aj vo vzťahu k ostatným svedkom ([REDAKOVANÉ]) okresný súd uviedol ako dôvod ich nevypočutia nadbytočnosť, k čomu krajský súd dodal, že doplnenie dokazovania by nevedlo k iným záverom a že nebolo možné zabezpečiť účasť osôb zo zahraničia, ktorých pobyt je známy. Ústavný súd považuje za problematické takéto súhrnné odôvodnenie nevykonania dôkazov smerujúce k viacerým osobám, keďže z neho izolovane nie je zrejmé, na ktoré z osôb sa vzťahujú ktoré z viacerých kumulatívne uvedených dôvodov. Zo širšieho kontextu rozsudkov okresného súdu a krajského súdu (na svedkov [REDAKOVANÉ] boli vydané zatýkacie rozkazy a posledný z nich mal byť podľa vyjadrenia prokurátora z júla 2022 zadržaný v Dubaji) vyplýva, že ide o už uvedených svedkov, ktorých pobyt nebol známy (svedok [REDAKOVANÉ] mal byť podľa vyjadrenia prokurátora z 25. júla 2022 niekedy v predchádzajúcich mesiacoch zadržaný). Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že o dôveryhodnosti svedka [REDAKOVANÉ] nemal zásadné pochybnosti (nepovažoval za potrebné znalecky skúmať jeho vierohodnosť, jeho výpovede považoval v podstate za zhodné a skutočnosti, o ktorých vypovedal, za podporené ďalšími dôkazmi), preto v tomto svetle ústavný súd nazeral na odôvodnenie súdov o nadbytočnosti vykonania návrhu na výsluch svedka [REDAKOVANÉ] ktorý sa mal vyjadriť k *modu operandi* svedka

██████████ a vyvrátiť jeho dôveryhodnosť. Pri odôvodnení nevykonania výsluchu svedkov ██████████ ústavný súd napriek stručnosti súdmi poskytnutých dôvodov nepovažoval napadnuté uznesenie za postihnuté nedostatkom dôvodov s ústavnoprávnym dopadom na označené práva sťažovateľa. Súdny považovali za rozhodujúce, že sťažovateľ mal poskytovať pomoc svedkovi ██████████ pri zakladaní dvoch konkrétnych obchodných spoločností na Slovensku a v Singapore určených na zrealizovanie nelegálneho dovozu a prevozu metamfetamínu, pričom zámerom bolo legálne vykonávanie podnikateľskej činnosti. Súdny preto po odôvodnení týchto svojich záverov podľa názoru ústavného súdu rozumne mohli považovať za nepotrebné ďalej viesť dokazovanie v smere, či sťažovateľ mal bezodplatne poskytovať služby zakladania spoločností aj v iných krajinách bez súvislosti so stíhanou trestnou činnosťou. Ústavný súd napriek všeobecnejšiemu odôvodneniu nepovažoval napadnuté uznesenie za nesúladne s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie, keďže súdy zrozumiteľne uviedli, že vina sťažovateľa je preukázaná reťazou vykonaných dôkazov (ktoré jednotlivo priblížili) a navrhované dôkazy sa týkali okolností, ktoré možno zistiť už skôr vykonanými závermi, resp. vzhľadom na zabezpečené dôkazy by to bolo nadbytočné a nevedlo by to k iným záverom.

41. Ústavný súd nezistil medzi odôvodnením návrhu sťažovateľa na vypočutie svedkov a odôvodnením odmietnutia návrhov zo strany súdov taký nepomer, ktorý by viedol k záveru o ústavnej neudržateľnosti či arbitrárnosti. Neobstojí potom ani námietka o neprijatí opatrení na zabezpečenie týchto svedkov. Rozhodnutie súdov o nevypočutí svedkov ústavný súd nepovažoval za narušujúce celkovú spravodlivosť konania, ako v napadnutom uznesení naznačoval už najvyšší súd (s. 22). Sťažovateľ nedodržanie požiadavky spravodlivosti konania v podstate zakladá na argumente o postavení celej dôkaznej situácii len na výpovedi svedka ██████████ (ktorý je nedôveryhodný, získal nezákonné výhody a má motiváciu krivo svedčiť proti sťažovateľovi, k čomu sa ústavný súd vyjadruje ďalej) bez vykonania ďalších dôkazov navrhovaných obhajobou. Rozdielnosť situácie sťažovateľa od prípadu analyzovaného v rozsudku Vasaráb a Paulus z 15. decembra 2022, č. 2801/19 a 29664/19 spočíva v tom, že v odkazovanom prípade odvolací súd ani dovolací súd v skutočnosti neskúmali odôvodnenie odmietnutia dotknutých dôkazov nižšími súdmi (ods. 66). Keďže ústavný súd zistil ústavnú prijateľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia v spojitosti s jemu predchádzajúcimi rozsudkami krajského súdu a okresného súdu pri zamietnutí navrhovaných dôkazov, resp. pri vysporiadaní sa s vykonanými dôkazmi, nepovažoval napriek prevahe dôkazov na strane obžaloby (čo je do značnej miery bežná situácia, pretože ju ťaží dôkazné bremeno, aby vyvrátila prezumpciu neviny obžalovaného) spravodlivosť trestného konania za narušenie, a tak vedúcu k záveru o porušení čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru. Ako sťažovateľ uvádza, boli vykonávané aj dôkazy navrhnuté obhajobou (výsluch otca sťažovateľa). Neuvádza však, že návrh na vypočutie svedkyne ██████████ obhajoba vzala späť. Ústavný súd preto nepovažuje za dôvodné tvrdenie, že bol preskúmaný iba jeden z dôkazov predložených sťažovateľom.

42. K námietke, že najvyšší súd (k návrhu sťažovateľa na vypočutie svedkov ██████████) v rozpore s obsahom spisu konštatoval, že z neho nevyplýva, že by súd mal vedomosť, kde sa nachádzali, a že tvrdenie sťažovateľa, že prokurátor disponoval informáciou, že ██████████ bol zadržaný, neplynie zo spisu, ústavný súd uvádza, že ju vzhľadom na sťažovateľom odkazované vyjadrenie prokurátora na hlavnom pojednávaní z 25. júla 2022 nepovažuje za dôkaz neoboznámene sa najvyššieho súdu so spisom pri dovolacom prieskume, za prejav zjavnej arbitrárnosti či ústavnej

neudržateľnosti napadnutého uznesenia. Prokurátor podľa odkazovaného vyjadrenia uvádzal, že má vedomosť o zadržení obvineného [REDAKOVANÉ] v predchádzajúcich mesiacoch v Dubaji na základe európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Holandským kráľovstvom pre inú trestnú činnosť a že by mal momentálne prebiehať extradičný proces. Keďže relevantná časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorej najvyšší súd reagoval na požiadavku na vypočutie svedkov [REDAKOVANÉ], je ústavne udržateľná, nepovažuje ústavný súd námietky o možnosti najvyššieho súdu napraviť pochybenie súdov za dôvodné.

43. K porušeniu práva na obhajobu v trestnom konaní vo vzťahu k čl. 6 ods. 3 písm. b) a d) dohovoru ústavný súd ďalej uvádza, že odôvodnenie napadnutého uznesenia obsahuje priamu odpoveď sa námietku sťažovateľa o absencii elektronickej prílohy znaleckých posudkov pri výsluchu znalca Ing. Adamika a o neumožnení jeho dodatočného vypočutia. Najvyšší súd identifikoval medzi argumentmi sťažovateľa o nezákonnosti dôkazu túto dovoláciu námietku sťažovateľa, podradil ju ale na rozdiel od dovolateľa pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, avšak nezistil z nej ani z trestného spisu, v čom konkrétne malo dôjsť k poškodeniu obhajobných práv sťažovateľa. Sťažovateľ podľa najvyššieho súdu len všeobecne verbalizoval, že mu nebolo okresným súdom umožnené dodatočne vypočuť znalca, neuvádza však, aké konkrétne otázky by mal znalec zodpovedať, resp. polozenie akých otázok mu malo znemožniť „včasné“ neposkytnutie požadovanej digitálnej prílohy znaleckého posudku zo strany súdu. Uvedené nevyplýva z obsahu trestného spisu, resp. zo zápisníc o priebehu hlavného pojednávania. Dovoláciu námietku vyhodnotil najvyšší súd ako účelovú a nedôvodnú.

44. Ústavný súd túto časť odôvodnenia nepovažoval za zjavne arbitrárnu. Najvyšší súd zreteľne identifikoval námietku a podradil ju pod relevantný dovolací dôvod. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakuje námietku o nemožnosti uviesť otázky znalcovi, pretože nemal k dispozícii digitálnu prílohu posudku, na ktorú dostal od najvyššieho súdu zrozumiteľnú odpoveď o neuvedení konkrétnych otázok na znalca, čo nevyplýva ani zo zápisníc z hlavného pojednávania. Ústavný súd dodáva, že ani v ústavnej sťažnosti sťažovateľ konkrétne neuviedol, aké otázky mu bolo znemožnené položiť znalcovi v dôsledku namietaného postupu súdu. Sťažovateľ dopĺňa argumentáciu o námietku o absencii zoznamu vecných dôkazov ako obligatórnej náležitosti obžaloby, ktorá nebola použitá v odvolaní a dovolaní, preto je v zmysle materiálne chápaného princípu subsidiarity neprípustná.

45. Z okolností vyplýva, že obhajoba mala v zásade zachovanú možnosť prístupu k elektronickému dôkazu, ako aj možnosť overiť si jeho integritu a spoľahlivosť. Samotná skutočnosť, že k úplnému sprístupneniu došlo až po výpovedi znalca, podľa ústavného súdu nerobí napadnuté uznesenie (odobrujúce postup okresného súdu) neústavným, keďže k tomu nepochybne došlo pred rozhodnutím okresného súdu o vine a sťažovateľ mal možnosť predložiť konkrétne otázky znalcovi, čo však neučinil. Ústavný súd preto pri uvedenom odôvodnení žiadosti o vykonanie dôkazu považoval odôvodnenie napadnutého uznesenia za obsahujúce dostatočné dôvody na nedopočutie znalca a vcelku považoval za dodržanú požiadavku spravodlivej rovnováhy medzi stranami.

46. Najvyšší súd k námietke o založení odsúdenia len na výpovedi spolupracujúceho svedka uviedol, že nezodpovedá zisteniam plynúcim z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, na ktorého skutkové závery v ďalšom bez potreby opakovania poukázal (s. 26 až 28) so zhrnutím, že vinu sťažovateľa krajský súd ustálil nielen z výpovede svedka [REDAKOVANÉ], ale aj svedkýň [REDAKOVANÉ].

██████████, ako aj ďalších svedkov vrátane obsahu šifrovanej encrochatovej komunikácie medzi členmi organizovanej skupiny a výsledkov znaleckého skúmania.

47. Ústavný súd nepovažoval za dôvodnú námietku o založení odsúdenia len na výpovedi spolupracujúceho svedka, v tomto smere napadnuté uznesenie neporušuje čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru. Najvyšším súdom odkazované časti rozsudku krajského súdu, resp. detailnejšie rozsudok okresného súdu vskutku obsahujú výpočet jednotlivých dôkazov, na ktoré súdy odkazovali pri výroku o vine sťažovateľa. Súdy jednoznačne uviedli skutočnosti, ktoré z jednotlivých dôkazov vyplývajú, zohľadňujúc, že kľúčovou bola výpoveď svedka ██████████, ktorú ďalšie vykonané dôkazy podporujú a ktorá je vnútorne konzistentná. Za takejto situácie ústavný súd nezistil dôvod na označenie posúdenia dôkazov najvyšším súdom v napadnutom uznesení na svojvoľné.

III.2.2.1. K námietke nezaoberania sa výhodami poskytnutými spolupracujúcemu svedkovi:

48. Judikatúra ESĽP v otázke tzv. korunných svedkov poskytujúcich pomoc pri odhaľovaní trestnej činnosti výmenou za beztrestnosť alebo iné výhody upozorňuje na potrebu osobitnej obozretnosti pri použití takýchto výpovedí, súčasne však ESĽP v tomto kontexte konštatoval, že skutočnosť použitia výpovede podozrivého, ktorý bol zbavený obvinenia, nie je ešte sama osebe dôvodom na vyslovenie porušenia práva na spravodlivé súdne konanie (Atanasov proti Bulharsku, rozhodnutie z 3. 3. 2009, č. 20309/02), a to dokonca ani v takých prípadoch, keď je odsúdenie páchatelia založené v určujúcej miere práve na výpovedi takéhoto svedka (Cornelis proti Holandsku, rozhodnutie z 25. 5. 2004, č. 994/03; Lorse proti Holandsku, rozhodnutie z 27. 1. 2004, č. 44484/98; Verhoek proti Holandsku, rozhodnutie z 27. 1. 2004, č. 54445/00). V záujme zaistenia spravodlivosti konania je však prirodzenou požiadavkou adresovanou konajúcemu súdu dôkladná analýza vierohodnosti týchto výpovedí (m. m. III. ÚS 758/2016, I. ÚS 292/2020).

49. Vo svojej judikatúre (napr. Habran a Dalem proti Belgicku, rozsudok zo 17. 1. 2017, č. 43000/11 a č. 49380/11) ESĽP pripúšťa možnosť výpovede spolupracujúceho svedka ako vo významnej miere usvedčujúceho dôkazu, ale obligatórnou povinnosťou v týchto prípadoch je vykonanie takéhoto dôkazu v kontradiktórnom konaní. V tomto smere je potrebné predovšetkým skúmať použitie tzv. vyvažujúcich opatrení, ktorými sú zabezpečenie možnosti obhajobe klásť spolupracujúcemu obvinenému otázky; nutnosť podpory jeho výpovede aj prostredníctvom iných dôkazov; zváženie rizika prípadnej tendenčnosti výpovede takéhoto svedka priamo samotnými súdmi (napr. ČENTÉŠ, J., BELEŠ, A. Európske aspekty inštitútu spolupracujúceho obvineného. In: *Justičná revue*. roč. 72. 2020, č. 3. s. 379 – 388, m. m. III. ÚS 343/2022).

50. V minulosti ESĽP dospel k záveru o vplyve svedectva spolupracujúcej osoby na spravodlivosť súdneho konania, v súvislosti s ktorým v jednotlivých svojich rozhodnutiach *inter alia* zohľadnil rôzne skutočnosti: obhajoba poznala totožnosť svedka (rozsudok Habran a Dalem proti Belgicku); obhajoba vedela o existencii dohody s prokuratúrou (X proti Spojenému kráľovstvu, rozhodnutie zo 6. 10. 1976, č. 7306/75); vnútroštátny súd preskúmal dohodu (Adamčo proti Slovenskej republike, bod 70); vnútroštátny súd venoval pozornosť všetkým možným výhodám, ktoré svedok získal (tamže, bod 65 – 66); dohoda bola prediskutovaná na súde (X proti Spojenému kráľovstvu); obhajoba mala možnosť namietat' svedka (Cornelis proti Holandsku); obhajoba mala možnosť namietat' členov zainteresovaného tímu prokuratúry (Verhoek proti Holandsku, rozhodnutie z 27. 1. 2004, č. 54445/00); vnútroštátny súd si bol vedomý rizika spoliehania sa na svedectvo

spolupáchateľa (Cornelis proti Holandsku); vnútroštátny súd pristupoval k svedectvu obozretne (Verhoek proti Holandsku); vnútroštátny súd podrobne vysvetlil, prečo svedkovi uveril (Verhoek proti Holandsku); existovali nespochybnené potvrdzujúce dôkazy (rozsudky Habran a Dalem proti Belgicku, bod 105, a Salmon Meneses); odvolací súd preskúmal závery súdu prvej inštancie týkajúce sa svedka (X proti Spojenému kráľovstvu); otázkou sa zaoberali všetky súdy, ktoré sa zaoberali rôznymi opravnými prostriedkami (Adamčo proti Slovenskej republike, Xenofontos a iní proti Cypru, rozhodnutie z 25. 10. 2022, č. 68725/16, 74339/16 a 74359/16). Možno tiež dodať, že intenzita prieskumu vyžadovaného vo vzťahu k dôkazu poskytnutému komplicom je priamo úmerná významu výhody, ktorú tento komplic získa výmenou za dôkaz, ktorý poskytne (Erdem proti Nemecku, rozhodnutie z 9. 12. 1999, č. 38321/97; Adamčo proti Slovenskej republike, Fajstavr proti Českej republike zo 16. 10. 2025, č. 48303/21).

51. V zásade neplatí ani téza, že na základe výpovede spolupracujúceho svedka, tzv. kajúcnika, nemôže byť uznaná vina, resp. môže byť uznaná len vtedy, ak je, čo sa týka určitej okolnosti, táto výpoveď potvrdená inými výpoveďami alebo inými dôkazmi. Výpoveď takéhoto svedka (pri jej voľnom hodnotení) môže byť (potenciálne) ovplyvnená snahou dosiahnuť vlastnú antirepresívnu výhodu. Na druhej strane svedok v čase svojej výpovede (najmä keď je vypočutý už v prípravnom konaní) nevie, či a s akými dôkazmi bude táto výpoveď konfrontovaná. Jeho rozhodnutie „pomôcť si“ je teda realizovateľné práve v prípade, ak hovorí pravdu, a, naopak, rizikové pre prípad, že sa svedkom uvádzané okolnosti ukážu ako fiktívne, čo by jeho osobnú pozíciu mohlo skomplikovať (m. m. III. ÚS 343/2022, III. ÚS 179/2025).

52. Ústavný súd na účel posúdenia sťažovateľových výhrad k spolupracujúcemu svedkovi stál pred úlohou posúdiť, či jeho výpoveď ohrozila spravodlivosť trestného konania ako celku.

53. Sťažovateľ považoval postup prokurátora za neoprávnenú výhodu bývalého spoluobvineného [REDAKOVANÉ], pretože súd mu neuložil inak obligatórne v obdobných veciach ukladaný trest prepadnutia majetku a prokurátor nepodal proti tomuto rozsudku odvolanie, resp. nežiadal v záverečnej reči taký vysoký trest, ako pri sťažovateľovi pri rovnakej trestnej činnosti. Najvyšší súd uviedol, že tieto skutočnosti, ako ich predkladá sťažovateľ, nespĺňajú ani v teoretickej rovine parametre poskytnutia výhody zo strany prokurátora („prokurátor nepodal odvolanie proti výroku rozsudku, resp. odlišný obsah záverečnej reči v obdobných veciach“), nieto výhody neoprávnenej.

54. Postup prokurátora spočívajúci v nepožadovaní určitého druhu trestu, resp. nepodaní odvolania proti rozhodnutiu o treste je viazaný na úvahu tohto orgánu previazanú s okolnosťami konkrétneho prípadu (prokurátor v odvolacom konaní na námietku o odlišnosti prístupu voči sťažovateľovi priznal, že pri treste to považoval za logické a zákonné vzhľadom na spoluprácu odsúdeného [REDAKOVANÉ] s orgánmi činnými v trestnom konaní, a to aj pod reálnou hrozbou fyzickej likvidácie). Všeobecné porovnávanie trestu uloženého sťažovateľovi s trestom iného (spolu)obvineného z rovnakej trestnej činnosti a následné odvodzovanie záveru o neoprávnenej výhode opomína práve tento individualizačný prvok, ktorý sa prejavuje v postupe orgánu činného v trestnom konaní, ako aj v postupe a rozhodovaní súdu (o vine a treste). Už okresný súd uviedol, z akého trestného činu bol svedok [REDAKOVANÉ] uznaný za vinného rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1Tk/1/2021 z 22. apríla 2021 a aký trest mu bol uložený (trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a ochranný dohľad na 2 roky). Sťažovateľ opomína podstatné okolnosti prípadu spoluobvineného [REDAKOVANÉ] (napr. pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností), ktoré sa premietli do určenia výšky trestu.

55. Ústavnému súdu nie je zrejmý skutkový základ, z ktorého sťažovateľ vyvodzuje závery o miernom treste odňatia slobody pre [REDAKOVANÉ] ako vrcholného predstaviteľa organizovanej skupiny. Osobitne ak sa jeho záver konfrontuje s odôvodnením rozsudku okresného súdu, podľa ktorého sťažovateľ bol posledným článkom organizovanej skupiny, ktorý mal väzby na [REDAKOVANÉ] a s ktorým aktívne spolupracoval (pôsobil ako jeho pomocník) pri vykonávaní úloh zadávaných ostatnými členmi organizovanej skupiny. Z porovnania trestu uloženého spoluobvinenému [REDAKOVANÉ] a sťažovateľovi vyplýva, že prípadné zvýhodnenie nešlo nad rámec zníženia trestu odňatia slobody (o 1 rok) či finančného benefitu (neuloženia trestu prepadnutia majetku). Tieto okolnosti výrazne odlišujú prípad sťažovateľa napríklad od okolností v rozsudku ESĽP Adamčo proti Slovensku z 12. novembra 2019, kde išlo o praktickú beztrestnosť za trestný čin vraždy. Okrem toho výhrady sťažovateľa k motivácii svedka [REDAKOVANÉ] krivo svedčiť proti sťažovateľovi nezohľadňujú, že rovnako ako proti sťažovateľovi svedčil aj proti ostatným členom skupiny, ktorí mali byť voči nim dvom na hierarchicky vyššom stupni.

56. Odpoveď najvyššieho súdu na súvisiace dovolacie námietky ústavný súd nepovažoval za arbitrárnu pre nedostatok dôvodov, a tak ani za narušujúcu spravodlivosť konania. Ústavný súd zohľadnil, že obhajoba od začiatku poznala totožnosť svedka [REDAKOVANÉ], vedela o jeho postoji k stíhanej trestnej činnosti, o jeho odsúdení v osobitne vedenom súdnom konaní, ako aj o výhodách, ktoré mu mali byť poskytnuté výmenou za jeho výpoveď, mala možnosť zúčastniť sa na jeho výsluchoch v prípravnom konaní (kde bol vypočutý minimálne trikrát), mohla svedka vypočuť počas hlavného pojednávania a spochybniť vierohodnosť jeho výpovede. Ďalej ústavný súd vzal do úvahy, že okresný súd vysvetlil, ktoré ďalšie dôkazy podporovali výpoveď [REDAKOVANÉ] a že aj následne súdy preskúmali závery okresného súdu k tomuto svedkovi (krajský súd ani okresný súd nemali pochybnosti o dôveryhodnosti svedka [REDAKOVANÉ] (nevyhoveli návrhu sťažovateľa na znalecké skúmanie jeho vierohodnosti), keďže vo svojich výpovediach v podstate vypovedal zhodne a ním uvedené skutočnosti boli podporené ďalšími dôkazmi. Hoci možno vytknúť najvyššiemu súdu konkrétnejšie neodôvodnenie dopadu výpovede [REDAKOVANÉ] na spravodlivosť konania a vyhodnotenie námietky o tendenčnosti výpovede, nemožno vyhodnotiť, že by napadnutým uznesením odobril nedostatočne kritické vysporiadanie sa s vierohodnosťou výpovede krajským súdom. Uvedené opatrenia považoval ústavný súd v súhrne za dostačujúce pre záver, že uznanie jeho viny bolo založené na dôkazoch, vo vzťahu ku ktorým mohol vykonávať obhajobné práva, a v dôsledku spoliehania sa súdov na výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] nebola narušená celková spravodlivosť konania.

57. Ústavný súd zbral do úvahy aj skutočnosť, že v nadväznosti na nález sp. zn. PL. ÚS 1/2021 z 27. septembra 2023 okresný súd uznesením sp. zn. 21Nt/1/2024 z 1. októbra 2025 povolil obnovu konania v trestnej veci sťažovateľa a zrušil celý výrok o treste rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Sťažovateľovi bol potom rozsudkom okresného súdu zo 4. decembra 2025 uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov (odvolanie prokurátora bolo zamietnuté uznesením sp. zn. 2To/15/2026 z 29. apríla 2026, pozn.). V dôsledku tejto skutočnosti (náprava tvrdenej nezákonnosti, ktorá nastala až dodatočne po vydaní napadnutého uznesenia, pozn.) považuje ústavný súd akékoľvek výhrady k poskytovaniu nezákonných výhod prokuratúrou v súvislosti s trestom prepadnutia majetku (ako aj prípadné námietky k výmere trestu odňatia slobody v porovnaní s trestom uloženým [REDAKOVANÉ] rozsudkom

sp. zn. 1Tk/1/2021) aj z hľadiska celkovej spravodlivosti za nespôsobilé na založenie záveru o porušení čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru. Ústavný súd považuje v okolnostiach prejednávanej veci za vhodné aplikovať princíp racionality. Zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je perfekcionisticky „prerábať“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj keby k nim urobeným čiastkovým procesným úkonom mal výhrady, ak intenzita a príčinná súvislosť medzi namietaným porušením základného práva a jeho dôsledkami nemala ľudskoprávny dosah na spravodlivosť procesu v jeho celistvosti.

III.3. K porušeniu prezumpcie nevinny a práva na nestranný súd v kontexte posúdenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku:

58. Prezumpcia nevinny je dôležitým ústavnoprávnym princípom, ktorý vládne trestnému konaniu a ktorý z ústavnoprávneho hľadiska tiež znamená, že s obvineným sa koná ako so subjektom, a nie ako s objektom. Mocenské authority nemajú sugerovať myšlienku, že obvinená osoba je vinná, bez toho, aby jej predchádzalo zákonné zistenie jej zavinenia (SUDRE, F. *Mezinárodní a evropské právo lidských práv*. Brno. 1997, s. 180). Zmyslom prezumpcie nevinny je vytvárať konštruktívny tlak na authority trestného procesu k riadnemu a objektívnemu výkonu trestnej spravodlivosti a v podstate vyhnúť sa justičným omylom (m. m. I. ÚS 263/2021).

59. Z hľadiska prezumpcie nevinny môže ponechanie pút v priebehu hlavného pojednávania byť problematickým opatrením. Obžalovaný viditeľne vystupujúci pred súdom s putami sa prítomnej verejnosti (ako aj tej časti verejnosti, ktorej je prístup sprostredkovaný prostredníctvom médií) môže javiť do istej miery ako zločinec. Nie je vylúčené, že takéto jeho prezentovanie verejnosti môže mať vplyv aj na svedkov či členov senátu, a preto je dôvodné považovať ponechanie donucovacích prostriedkov v priebehu hlavného pojednávania za výnimočné opatrenie, ktoré je potrebné odôvodniť inými prevažujúcimi záujmami, ktoré bez tohto obmedzenia nemožno spoľahlivo chrániť (KÜHN, Z., KRATOCHVÍL, J., KMEC, J., KOSAŘ, D. a kol. *Listina základních práv a svobod. Velký komentář*. Praha : Leges, 2022, s. 1582.).

60. Nestrannosť sudcu, ktorý rozhoduje spor, je kľúčovou hodnotou súdnej moci. Len nestranné rozhodnutie môže byť spravodlivé. Nezávislosť súdov a sudcov ako dôležitá hodnota právneho štátu, ktorú ústavný súd intenzívne chráni, má len inštrumentálny význam (porovnaj PL. ÚS 52/99). Cieľ, ktorému nezávislosť slúži, je práve nestrannosť. Nestrannosťou treba rozumieť absenciu predsudkov (zakorenených úsudkov či názorov, ktoré nie sú založené na spoľahlivom poznaní, ale len na predpoklade) alebo predpojatosti (subjektivizmu, neobjektivizmu, straníckosti). Nestrannosť nemá význam len z hľadiska vysluhovanej spravodlivosti pre konkrétny prípad, ale má aj širšie súvislosti. Prostredníctvom nestrannosti sudcov sa naplňajú postuláty právneho štátu, akými sú rovnosť, legitímne očakávania, právna istota, dôvera v právo, jeho neutralita či spravodlivosť (m. m. II. ÚS 36/2012, II. ÚS 44/2013, III. ÚS 39/2021, IV. ÚS 44/2023).

61. Fundamentálnou úlohou ústavného súdu bolo teda v prvom rade preskúmať relevantnosť argumentácie sťažovateľa o neústavnom vysporiadaní sa najvyššieho súdu s jeho námietkou zaujatosti/absencie nestrannosti senátu okresného súdu vzhľadom na prejudikovanie sťažovateľovej viny už v rozhodnutí o nesňatí pút z dolných končatín počas hlavného pojednávania.

62. Najvyšší súd na námietku o arbitrárnosti a nevysporiadaní sa s porušením princípu prezumpcie nevinny v súvislosti s ponechaním okov na nohách predsedom senátu uplatnenú ako dovolací dôvod

podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odkázal a stotožnil sa s odôvodnením rozsudku krajského súdu ako s podrobným a argumentačne správnym. Pri námietke, že predseda senátu rozhodol o ponechaní pút na dolných končatinách sťažovateľa počas hlavného pojednávania, a preto mal byť vylúčený, podriadenej pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku najvyšší súd popri odkaze na správne vysporiadanie sa s ňou krajským súdom uviedol, že zo zápisníc o konaní hlavného pojednávania na okresnom súde neplynú až do 21. decembra 2022 (keď okresný súd rozhodol, že o takejto námietke nebude konať), že by sťažovateľ dovtedy namietal porušovanie princípu prezumpcie neviny v dôsledku preventívneho osadenia pút na nohách či rukách. Najvyšší súd v zhode s okresným súdom a krajským súdom uzavrel, že ponechaním pút u sťažovateľa ako preventívno-bezpečnostným opatrením nedošlo u neho k takému porušeniu práv, v ktorého dôsledku takéto ponechanie pút u neho by bolo možné považovať za porušenie princípu prezumpcie neviny. Tieto dovolacie námietky preto nepovažoval za dôvodné. Najvyšší súd tiež nezistil nezákonný postup okresného súdu, ktorý o námietkach nerozhodoval postupom podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku, keďže išlo o námietky proti procesnému postupu súdu.

63. K námietke o porušení prezumpcie neviny nesňatím pút z dolných končatín sťažovateľa počas hlavného pojednávania pred okresným súdom krajský súd uviedol, že predvádzanie obžalovaných za použitia pút je preventívno-bezpečnostné opatrenie, o ktorom rozhoduje príslušný útvar Zboru väzenskej a justičnej stráže. Postup predsedu senátu, ktorý rozhodol o nesňatí pút na rukách, ako aj na nohách sťažovateľa, nie je možné považovať za prejav jeho nestrannosti a ani dôvod, ktorý by mohol vzbudiť pochybnosť o zaujatosti predsedu senátu v zmysle § 31 Trestného poriadku.

64. Podľa zistenia ústavného súdu okresný súd na hlavnom pojednávaní 21. decembra 2022 po vznesení námietky zaujatosti obhajcom sťažovateľa (namietal predvádzanie za použitia pút a iných obmedzujúcich opatrení s odkazom na právo Európskej únie a čl. 6 ods. 2 dohovoru a žiadal, aby sa rozhodlo o oprávnom prostriedku podľa čl. 10 smernice č. 2016/343 a čl. 47 charty) oznámil procesným stranám opatrenie, že podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku súd o námietke konať nebude, pretože táto námietka nebola podaná bezodkladne, a keďže nie je založená na dôvodoch podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, súd nebude rozhodovať ani o návrhu na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Trestného poriadku, pretože je založený len na procesne neúčinnnej námietke zaujatosti smerujúcej proti súdu. Uvedené vyplýva zo zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 37/2021. Z tohto dôvodu nevyhodnocoval ani námietky týkajúce sa porušovania prezumpcie neviny vo vzťahu k predvádzaniu sťažovateľa na hlavné pojednávanie a tento postup je upravený v zákone č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ZVJS“). Obhajcovia následne žiadali protokolovať, že sťažovateľ bol ako dosiaľ predvedený v putách aj so spútaním dolných končatín, namietali porušenie čl. 3 dohovoru, vyjadril sa aj sťažovateľ a potom jeden z obhajcov uviedol, že sťažovateľ má spútané nohy aj počas pojednávania.

65. Pri prvej časti námietky o ponechaní pút na dolných končatinách počas hlavného pojednávania ústavný súd zistil, že sťažovateľ nenamietal, ako sa s ňou vysporiadala najvyšší súd v napadnutom uznesení (ako by bolo žiaduce v súlade so zásadou subsidiarity pre založenie prieskumnej právomoci ústavného súdu), ale námietka vecne smeruje proti samotnému opatreniu okresného súdu z 21. decembra 2022. Takýmto spôsobom však nemôže dosiahnuť prieskum napadnutého uznesenia. Ako ústavný súd zo súdneho spisu zistil, týmto opatrením okresný súd rozhodol

o námietke zaujatosti sťažovateľa, ktorá však neobsahovala argument vo vzťahu k spútaniu dolných končatín počas hlavného pojednávania, ktorý sťažovateľov obhajca predniesol až po vyhlásení opatrenia, ale argument o predvážaní na súd v spútaní. V tejto časti preto ústavný súd konštatuje nedostatok právnych dôvodov ústavnej sťažnosti ako náležitosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), čo zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí (I. ÚS 185/2021, ZNAU 81/2021).

66. Napriek uvedenému záveru ústavný súd nad jeho rámec uvádza, že nepovažoval spôsob vysporiadania sa najvyššieho súdu s námietkou o ponechaní pút (či už z hľadiska rozsahu vysporiadania sa s ňou, alebo z hľadiska dôvodov jej nevyhovenia) za ústavne neudržateľný s ohľadom na označené referenčné normy (čl. 6 ods. 1 v spojení s ods. 2 dohovoru, čl. 48 ods. 1 charty). Najvyšší súd zrozumiteľne odkazoval na záujem bezpečnosti, ktorý je predpokladaný aj sťažovateľom odkazovaným znením smernice č. 2016/343 (recitál č. 20, resp. čl. 5 ods. 2). Najvyšší súd teda identifikoval obhájitelný argument na odôvodnenie postupu okresného súdu. Ústavný súd nepovažuje za vhodné vzhľadom na vymedzenie svojej právomoci posudzovať, či v konkrétnych okolnostiach bol daný a či prevážil preventívno-bezpečnostný dôvod na vydanie opatrenia predsedu senátu v podobe ponechania pút na nohách, keďže je to všeobecný súd, ktorý vie s priamou znalosťou veci (všeobecne o nebezpečnosti obžalovaného vzhľadom na závažnosť trestnej činnosti či informácie o sklonoch v správaní počas výkonu väzby, ako aj nebezpečenstva reakcie na priebeh úkonov) túto otázku posúdiť najlepšie. Zákonný rámec pokynovej právomoci sudcu v tomto ohľade predstavuje aj štvrtá veta § 31 ods. 2 zákona o ZVJS a podzákonný § 40 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy v znení neskorších predpisov. Nie je vylúčené, že v priebehu konania dôjde k zmene okolností a že neskôr konajúci sudca vydá vzhľadom na aktuálne informácie iný (opačný) pokyn ako sudca, ktorý viedol pojednávanie v počiatočnom štádiu trestného konania.

67. Odvolací súd a dovolací súd dodatočne posúdili postup predsedu senátu okresného súdu a ústavný súd z odôvodnenia napadnutého uznesenia nezistil, že by bolo vzhľadom na dôležitosť prezumpcie nevinu a súvisiacej nestrannosti sudcu neudržateľné. Ústavný súd nepovažoval časť námietky o prezentovaní sťažovateľa s okovami na nohách počas hlavných pojednávanií za samu osebe takú významnú, že by intenzívne prispela k porušeniu prezumpcie nevinu. Do úvahy vzal aj všeobecne známu skutočnosť, že prezentovanie dolných končatín (obžalovaného či prokurátora, ale aj sudcov) nie je bežnou súčasťou súdnej fázy trestného konania, v ktorom sa počas hlavného pojednávania zásadne prezentuje horná polovica tela. Dolná polovica tela uvedených osôb vzhľadom na štandardné vybavenie súdnych siení zostáva spravidla zakrytá nábytkom, čo znemožňuje vizuálny kontakt, a tak aj prípadné negatívne pôsobenie existencie nasadených pút na verejnosť. Okrem toho ústavný súd zohľadnil, že sťažovateľ neuviedol žiadne skutočnosti v súvislosti s vplyvom namietaného obmedzenia pohybu na možnosť realizovať obhajobu (sťaženie uskutočňovania obhajoby, prerušenie bezprostredného kontaktu s obhajcom).

68. Ústavný súd nepovažoval za dôvodnú ani časť námietky, ktorá smerovala k vysporiadaniu sa najvyššieho súdu s postupom okresného súdu spočívajúcim v nerozhodovaní postupom podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti sťažovateľa proti postupom predsedu senátu.

Najvyšší súd jednoznačne uviedol, že išlo o námietku proti procesnému postupu, preto sťažovateľove námietky o chaotickosti či arbitrárnosti (z dôvodu, že okresný súd mal konštatovať aj oneskorenosť námietky a uplatnenie návrhu na odňatie a prikázanie veci) podľa názoru ústavného súdu neobstoja na ústavnoprávne spochybenie napadnutého uznesenia. Najvyšší súd postup okresného súdu považoval za súladný so zákonom, teda uviedol vecnú odpoveď na námietku sťažovateľa, ktorú zrozumiteľným a, čo sa týka rozsahu, primeraným spôsobom odôvodnil a posúdil z hľadiska možnosti naplnenia dovolacieho dôvodu. Z pohľadu ústavného súdu je v tejto súvislosti významné, že sťažovateľ záver, podľa ktorého vo vzťahu k predsedovi senátu bola námietka zaujatosti založená na jeho procesnom postupe (rozhodol o ponechaní pút na nohách sťažovateľa, a tak porušil prezumpciu nevinu), v podanej ústavnej sťažnosti nenapáda, a teda netvrdí, že vyčítané pochybenie predsedu senátu pri rozhodovaní netreba považovať za procesný postup v konaní. Pritom je zrejmé, že na postup podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku postačuje existencia čo i len jedného z dôvodov vymenovaných v tomto ustanovení. Ak preto sťažovateľ nespochybňuje záver dovolacieho súdu, že predmetom námietky zaujatosti bol len procesný postup súdu v konaní, potom ústavný súd nemá k dispozícii žiaden relevantný argumentačný podklad, v ktorého rámci by mohol skúmať vecnú správnosť záveru dovolacieho súdu o správnosti jeho postupu podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku (II. ÚS 50/2021). Nedostatok v podobe ozrejmenia, že sťažovateľ súčasne uplatnil návrh na prikázanie a odňatie veci, nie je podľa ústavného súdu takej intenzity, že by mohol založiť porušenie práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

69. Tento okruh sťažnostných námietok ústavný súd preto uzatvára so záverom, že námietky nemôžu viesť k vysloveniu o porušení práva podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s ods. 2 dohovoru v príčinnej súvislosti s napadnutým uznesením po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

III.4. K porušeniu práv v kontexte posúdenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

70. Najvyšší súd priblížil východiská tohto dovolacieho dôvodu (zo spisu musí byť zrejma skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, nesprávny procesný postup pri vykonávaní dôkazov má mať negatívny dopad na práva obvineného) v kontexte čl. 6 dohovoru (porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou dosahovať porušenie práva na spravodlivý proces). Pri nepreukázaní uvedených účinkov takéhoto postupu pri vykonávaní dôkazov nedôjde k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu aj so zreteľom na skutočnosť, že k porušeniu práva na spravodlivý proces by mohlo dôjsť, len ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo. K argumentačnej línii sťažovateľa o nezákonnosti encrochatovej komunikácie z dôvodu zabezpečenia dôkazu na základe EVP, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok (s odkazom na rozsudok Gavanozov II), najvyšší súd uviedol, že v danom kontexte je nevyhnutné vykladať potrebu existencie opravných prostriedkov podľa čl. 14 ods. 1 a 2 smernice č. 2014/41 v širšom slova zmysle, a to tak, že obvinený má právo spochybňovať zákonnosť vydania EVP, resp. zákonnosť získaných dôkazov na podklade takéhoto príkazu v trestnom konaní ako takom. Nevyžaduje sa *stricto sensu* existencia formálneho opravného prostriedku, o ktorom má rozhodovať nadriadená justičná autorita, ale postačuje, ak zákonnosť týchto dôkazov má povinnosť zhodnotiť justičná autorita v ďalšom priebehu trestného konania na podklade námietok obvineného. Takýmito justičnými autoritami v danej veci boli okresný súd

a krajský súd, ktoré zákonnosť získania predmetnej encrochatovej komunikácie napokon aj preskúmavali a dospeli k záveru, že bola získaná zákonným spôsobom, a preto je dovolacia námietka nedôvodná. Uvedené úvahy podľa najvyššieho súdu platia aj vo vzťahu k námietke o nezákonnosti EVP, ktorým bol zabezpečený výsluch svedka [REDACTED].

71. Podľa ústavného súdu sa najvyšší súd s argumentáciou sťažovateľa namietajúcou nezákonné získanie dôkazov zabezpečených na základe EVP vysporiadal ústavne konformným spôsobom. Argument sťažovateľa o neprípustnosti dôkazov z dôvodu ich získania v rozpore s rozsudkom Gavanozov II najvyšší súd posúdil v celej jeho šírke. Sťažovateľ neprezentuje žiadnu konkrétnu polemiku s časťou odôvodnenia napadnutého uznesenia, že sa nevyžaduje existencia formálneho opravného prostriedku, iba ju označuje za arbitrárnu a rozpornú s rozsudkom Gavanozov II. Najvyšší súd dal odpoveď na námietku sťažovateľa o nemožnosti vydať EVP z dôvodu rozsudku Gavanozov II (že vnútroštátny poriadok neupravuje žiadny opravný prostriedok proti EVP), pretože odkázal na opravný prostriedok podľa čl. 14 smernice č. 2014/41/EU vo vnútroštátnom práve, čím vyvrátil predpoklad o neexistencii opravného prostriedku, z ktorého vychádzal sťažovateľ s odkazom na rozsudok Gavanozov II (vychádzajúci z okolností daných predloženou prejudiciálnou otázkou, keď neexistoval opravný prostriedok vo vnútroštátnej úprave Bulharska). Príslušný opravný prostriedok v zmysle spomenutého rozsudku by mal byť zabezpečený osobe, ktorá je dotknutá povinnosťou vyplývajúcou z vyšetrovacieho úkonu na získanie dôkazu. Bulharská právna úprava neumožňovala účastníkom konania ani osobám dotknutým opatreniami v rámci získavania dôkazov, akým je prehliadka, zaistenie veci a výsluch svedka videokonferenciou, tieto opatrenia napadnúť a nepodliehali nijakému preskúmvaniu. Nebolo možné ani nepriame preskúmvanie týchto rozhodnutí, t. j. preskúvanie spoločne s trestným rozsudkom [body 26 a 27 návrhu, ktorý predniesol generálny advokát Bot vo veci Gavanozov (C-324/17, EU:C:2019:312)].

72. Nepriama ujma spôsobená sťažovateľovi v dôsledku použitia skutočností zistených vyšetrovacími úkonmi z výpovede svedka a vyžiadanej encrochatovej komunikácie na založenie rozsudku súdu o vine zo stíhaného trestného činu mohla byť preskúmaná súdom v ďalšom priebehu trestného konania, v ktorom mal sťažovateľ priznané plné obhajobné práva. Najvyšší súd preto podľa ústavného súdu uviedol relevantné dôvody, pre ktoré dovolacie námietky sťažovateľa v tomto smere nemohli obstáť. Argumentácia najvyššieho súdu v zásade len zohľadňuje diferencovanú povahu povinnosti ustanovenej v súvislosti s opravnými prostriedkami v smernici č. 2014/41. Aj vzhľadom na samotnú povahu namietaných vyšetrovacích opatrení v rámci trestného konania v celom jeho rozsahu to ústavný súd nepovažoval za prejav príkreho rozporu s rozsudkom Gavanozov II. Najvyšším súdom uvedený postup bol aj podľa ústavného súdu sťažovateľovi skutočne dostupný na účely zabezpečenia ochrany jeho základných práv ako dotknutej osoby pri vydaní EVP. Sťažovateľ mohol spochybníť zákonnosť vyšetrovacích opatrení a spôsob ich výkonu, žiadať o nepoužitie získaného dôkazu, a tak spochybníť rozhodnutie súdov o vine. Sťažovateľ však inú námietku k nemožnosti vydania EVP (napr. o nedostatku vecných dôvodov EVP) neuplatnil.

73. Ústavný súd preto v napadnutom uznesení uvedenú odpoveď na dovoláciu námietku sťažovateľa nepovažuje za prejav arbitrárnosti či zjavného rozporu s rozsudkom Gavanozov II, keďže je rozumným premietnutím jeho významu v okolnostiach prípadu sťažovateľa.

III.5. K porušeniu práv v kontexte posúdenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku:

74. Najvyšší súd v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku zhrnul, že sťažovateľ v doplnení dovolania podaním z 12. februára 2025 poukazoval na závery generálneho advokáta Súdneho dvora vo veci C-544/23 zo 4. februára 2025, že len všeobecne uviedol, že dovolací súd by mal aplikovať miernejšiu úpravu, avšak absolútne opomenul konkretizovať, v čom vidí miernejšiu právnu úpravu v súčasnosti platného Trestného zákona vo vzťahu k pôvodnej úprave vo vzťahu ku skutku, z ktorého bol obvinený, a že už vôbec neuviedol, ako sa uložený 10-ročný trest odňatia slobody vymyká zákonom ustanovenej trestnej sadzbe miernejšej úpravy podľa nového Trestného zákona. Najvyšší súd poukázal na viazanosť rozsahom a obsahom uplatnených námietok a na adresné atakovanie pochybení nižších súdov pre umožnenie ich podrobenia dovolaciemu prieskumu. To sa podľa dovolacieho súdu nedá konštatovať pri tejto dovolacej námietke. Najvyšší súd vo vzťahu k takejto námietke nie je oprávnený ani povinný dotvárať obsah dovolacej námietky formulovanej takto paušalizovane. Dospel k záveru o nepreskúmateľnosti námietky a vyhodnotil ju ako nedôvodnú. Neobrátil sa preto ani na Súdny dvor s obsahom navrhovanej predbežnej otázky.

75. Odhliadnuc od uvedenej argumentácie, najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ mohol mať na mysli, že podľa v súčasnosti platného Trestného zákona by bolo možné jeho konanie posúdiť podľa § 173 ods. 1, 3 písm. a), ods. 5 písm. d) Trestného zákona, za ktoré sa ukladá trest odňatia slobody na 10 až 25 rokov alebo na doživotie. Keďže sťažovateľovi bol ukladaný trest odňatia slobody na 10 rokov, tak z uvedeného implicitne plynie, že trest odňatia slobody uložený v pôvodnom konaní bol uložený aj v trestnej sadzbe určenej podľa v súčasnosti platného Trestného zákona.

76. Podľa zistenia ústavného súdu napadnuté uznesenie sa v časti, kde sa najvyšší súd vysporiadal s námietkou sťažovateľa a posudzoval obsah dovolania, zjavne minulo s obsahom predloženého doplnenia dovolania, v ktorom sťažovateľ v bode 7 stručne, ale jasne uvádza, v čom vidí miernejšiu právnu úpravu (uloženie ochranného dohľadu neprichádza do úvahy). Najvyšší súd teda zjavne v rozpore s obsahom doplnenia dovolania uviedol, že sťažovateľ opomenul a nekoncretizoval, v čom vidí miernejšiu právnu úpravu. Na tomto mylnom skutkovom zistení založil svoj právny záver o nepreskúmateľnosti a nedôvodnosti dovolacej námietky. Pritom nad rámec uviedol trestnú sadzbu za konanie sťažovateľa podľa súčasného Trestného zákona, v ktorej bol podľa najvyššieho súdu tiež uložený trest odňatia slobody. K sťažovateľom výslovne uvedenej námietke o miernejšej úprave v otázke ochranného dohľadu sa vecne (ani nad rámec) najvyšší súd nevyjadril, hoci mala relevanciu pre rozhodnutie (mohla viesť k inému rozhodnutiu, ak by bola správna). Vyvoláva to preto otázku zlučiteľnosti s požiadavkou na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

77. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 6 ods. 1 dohovoru, je aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorá má byť v konkrétnom prípade poskytnutá.

78. Zistený nedostatok napadnutého uznesenia sa javí byť dôsledkom omylu pri ustáľovaní obsahu dovolania, na ktorý nadväzuje právne posúdenie. V zmysle judikatúry ústavného súdu musia uvedené nedostatky dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (napr. III. ÚS 541/2014). Rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k „odopretiu spravodlivosti“ (už citovaný Moreira Ferreira, bod 85; tiež rozsudok vo veci Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119). V tomto prípade podľa ústavného súdu nevedie zistenie o uvedenom nedostatku hneď ku konštatovaniu o porušení označených práv sťažovateľa, keďže nedosahuje potrebnú intenzitu arbitrárnosti, resp. nevedie k záveru o odopretí spravodlivosti.

79. Ústavný súd vzhľadom na a) už uvedené zistenie o povolení obnovy konania uznesením okresného súdu sp. zn. 21Nt/1/2024 z 1. októbra 2025 a zrušení celého výroku o treste rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu, ako aj ďalších rozhodnutí obsahovo nadväzujúcich na zrušené výroky, ako aj vzhľadom na b) následne vydaný rozsudok okresného súdu zo 4. decembra 2025, ktorým bol sťažovateľovi uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, považoval námietku o potrebe zohľadnenia priaznivejšej právnej úpravy prijatej v priebehu dovolacieho konania (ktorou sa podľa názoru sťažovateľa zrušila trestná sankcia ochranného dohľadu) za nespôsobilú pre založenie dôvodnosti záveru o porušení čl. 7 dohovoru v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 49 ods. 1 charty, resp. porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením.

80. Vzhľadom na ústavným súdom zistený ďalší priebeh konania ide o otázku bez bezprostredného vplyvu na postavenie sťažovateľa, keďže stratila relevanciu pre prípad sťažovateľa tým, že odpadla v ďalšom priebehu konania (ochranný dohľad uložený rozsudkom krajského súdu bol zrušený). Najvyšší súd vzhľadom na zrušenie výroku o treste rozsudku krajského súdu, ako aj na obsahovo nadväzujúcich rozhodnutí (medzi ktoré je možné zaradiť aj napadnuté uznesenie v časti, v ktorej sa zaoberá otázkou trestu a nadväzujúceho ochranného dohľadu) by svojím rozhodnutím o uvedenej dovolacej námietke nemohol sťažovateľovi priniesť akékoľvek zlepšenie jeho postavenia. Ďalšie posudzovanie tejto otázky najvyšším súdom by bolo iba rozhodovaním s jediným účelom rozhodnúť otázku bez presahu na účinnú ochranu práv sťažovateľa. Ústavný súd preto nasledoval princíp racionality v konaní o ústavných sťažnostiach, ktorý v okolnostiach individuálnych vecí prehodnocuje reálne dopady porušení procesných práv na postavenie sťažovateľa a ochranu jeho základných práv a slobôd (m. m. I. ÚS 282/2023, I. ÚS 68/2022, I. ÚS 12/2022).

81. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, ak namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci (v danom prípade napadnutým uznesením, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, III. ÚS 198/2020).

82. Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi napadnutým uznesením a dôvodmi ústavnej sťažnosti, a preto pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľom (v bode 1) označených práv, z čoho rezultuje, že ani dôvodnosť tejto časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie.

83. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto ústavný súd odmietol v rozsahu cielenom proti napadnutému uzneseniu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a sčasti pre nedostatok zákonných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (bod 65 dôvodov tohto uznesenia). Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu